

การถอดบทเรียน

แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ หมู่1 ตำบลดงแคนใหญ่ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ประเด็นในการถอดบทเรียน	รายละเอียด
	<p>ข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่ รหัสแปลง ๑๑๔๒ ลินคำ ข้าว ผลการจัดชั้นคุณภาพ A สมาชิก...150...รายพื้นที่...1,519...ไร่ ชื่อผู้จัดการแปลง นายบุญสอน พิมพ์ทอง ชื่อประธานแปลง นายบุญสอน พิมพ์ทอง ที่อยู่...10...หมู่...9...ตำบลลุมพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร โทรศัพท์ 085-3095356. ชื่อทะเบียนนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด.แปลงใหญ่ข้าวอินทรีย์ดงแคนใหญ่ ชื่อประธานกลุ่มที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล นายจตุรงค์...จันมา พิกัดที่ตั้งแปลง โชน ๔๘. x = 427582 y = 1725242</p>
<p>๑. ความเป็นมาก่อนเป็นแปลงใหญ่</p>	<p>แปลงใหญ่ข้าวแปลงใหญ่ข้าว หมู่ 9,15 ตำบลลุมพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร จัดตั้งมาตั้งแต่ ปี ๒๕๕๙ เริ่มต้นจากการรวมกลุ่มเกษตรกรสมาชิกที่มีความสนใจและมีความต้องการที่จะทำกิจกรรมร่วมกัน เพราะเกษตรกรในชุมชนประกอบอาชีพทำนาเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีติดกับวิถีการทำนาแบบดั้งเดิมอยู่จึงทำให้เกิดการขาดทุนเพราะชาวนาส่วนใหญ่ยังขาดการบริหารจัดการพื้นที่ ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ผลผลิตเฉลี่ยต่ำแต่ต้นทุนการผลิตสูง</p>
<p>๒. สถานการณ์</p>	<p>แปลงใหญ่ข้าว หมู่ 9,15 ตำบลลุมพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ปัญหาที่พบในกลุ่ม คือ การลงทุนการผลิต หรือการปลูกข้าวมีการลงทุนที่สูงขึ้น จะต้องมีการปรับปรุงดินอย่างหนัก ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในปริมาณต่อไร่ที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับผลผลิตต่อไร่ยังน้อย เนื่องจากพื้นที่ทำนามีการที่ใส่ปุ๋ยเคมีติดต่อกันมาเป็นเวลานาน ดังนั้นกลุ่มจึงหาวิธีลดต้นทุนในการผลิต โดยการลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ต่อไร่</p>
<p>๓. เป้าหมาย (๕ ด้าน)</p>	<p>๑. ลดต้นทุนการผลิต ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑) ลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ ๒) เลิกใช้ปุ๋ยเคมี โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยคอกแทน ๓) เลิกใช้สารเคมีทุกชนิด มาใช้สารชีวภัณฑ์แทน <p>๒. เพิ่มผลผลิตเพิ่มโดยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปลูกปุ๋ยพืชสด ใช้น้ำหมักชีวภาพและใช้เมล็ดพันธุ์ที่ดี</p> <p>๓. เพิ่มคุณภาพผลผลิตและมาตรฐานสินค้า</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - ได้การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ - จัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชน เมล็ดพันธุ์ข้าวผ่านการรับรองจากกรมการข้าว/ศูนย์วิจัยข้าว <p>๔. การตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑)ผลิตข้าวอินทรีย์ส่งตลาดในชุมชนและเครือข่ายภายในและภายนอกจังหวัด ๒)จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิในชุมชนและเครือข่ายภายในและภายนอกจังหวัด ๓)การสร้างแบรนด์ “ตราดอกแคน” <p>๕. บริหารจัดการ/คณะกรรมการด้านต่างๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑)บริหารกลุ่มโดยใช้หลักและระเบียบของกลุ่ม อยู่กันแบบพี่น้อง ๒)การร่วมกันผลิต ร่วมกันจำหน่าย (การจัดการผลผลิต) ๓)แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มแต่ละด้าน ๔)การทำตลาด MOU กับกลุ่มโรงสี
<p>๔. การขับเคลื่อนการดำเนินงาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีการขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการที่เข้มแข็ง - ขับเคลื่อนตามแรงที่มี ทางกลุ่มยังไม่มีกั๊ก - มีการลงหุ้นกันเพื่อซื้อเครื่องจักรกลมาใช้ในกลุ่ม <p>หน่วยงานภาครัฐ ไม่ว่าจะกรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว กรมบัญชีสหกรณ์ กรมประมง กรมการค้าภายใน มีการทำงานร่วมกัน</p>
<p>๕. การสนับสนุน</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ได้รับการสนับสนุนเรื่ององค์ความรู้จาก กรมส่งเสริมการเกษตร -ได้รับการสนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ถังหมักกากน้ำตาล จากกรมพัฒนาที่ดิน - ได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว เครื่องหยอดเมล็ดข้าว เครื่องคัดแยกและทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ข้าว การรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์จากกรมการข้าว - ได้รับความรู้การทำบัญชีจากตรวจบัญชีสหกรณ์ - ได้รับการความรู้การเพาะพันธุ์ปลาตะเพียน จากกรมประมง - ได้รับงบประมาณสนับสนุนกลุ่ม จากเทศบาลตำบลดงแคนใหญ่ ซึ่งงบประมาณได้มาจากการประสานงานของกลุ่ม และงบประมาณของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ประจำปี
<p>๖. ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขายข้าวได้มูลค่าเพิ่มมากขึ้น - มีองค์ความรู้นำมาปฏิบัติได้จริง - ลดต้นทุนได้ เพิ่มคุณภาพสินค้าได้
<p>๗. ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ด้านเศรษฐกิจ : เกษตรกรหรือสมาชิกได้รับประโยชน์ จากการรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ มีการผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อผู้บริโภคมีที่ขายผลผลิต สามารถลดต้นทุนการผลิต มีการต่อราคาขายปัจจัยการผลิต เพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือน เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้พึ่งตนเองได้ - ด้านสังคม : เกษตรกรในชุมชนเกิดการรวมกันเป็นกลุ่มก้อน มีอำนาจ

	<p>ในการต่อราคา มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ช่วยเหลือตัวเองได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ด้านสิ่งแวดล้อม : เกษตรกรในกลุ่มและชุมชน รู้จักทำการเกษตรแบบอินทรีย์ ไม่เผาที่นา มีการไถกลบตอซังข้าว ปลุกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงดิน มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ผลิตน้ำหมักชีวภาพใช้เอง - ความยั่งยืนของแปลงใหญ่ : สมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มแปลงใหญ่ เกิดจากความสมัครใจ สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆด้วยตัวเองได้ ไม่มีหนี้สิน อยู่กันอย่างพี่น้อง เคารพกฎระเบียบของกลุ่ม
<p>๘.๑ ปัจจัยทำให้ประสบความสำเร็จ (Key Success Factor) และยั่งยืน (แปลงที่ยังคงรักษาคุณภาพได้เกรด A เท่าเดิม (AA)/แปลงที่มีทิศทางการพัฒนาเพิ่มขึ้น)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. องค์ความรู้ที่มีสมาชิกปฏิบัติได้จริง ๒. ความสามัคคีในกลุ่มและการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์) ๓. สมาชิกกลุ่มมีความตั้งใจ รักการทำเกษตรอินทรีย์ ๔. กรรมการและสมาชิกมีความไว้วางใจกันและกัน ๕. การดูแลและเอาใจใส่ของหน่วยงาน
<p>๘.๒ ปัจจัยที่ทำให้มีการพัฒนาลดลง (แปลงที่มีทิศทางการพัฒนาลดลง)</p>	
<p>๙. ปัญหา อุปสรรค</p>	<p>สมาชิกมีอายุมาก แรงงานมีน้อย สมาชิกวัยหนุ่มสาวน้อย สถานที่ตั้งกลุ่มยังไม่มีเป็นของกลุ่มเอง ต้องอาศัยใช้ที่สาธารณะประโยชน์ในการดำเนินกลุ่ม ผลิตภัณฑ์กลุ่มยังไม่หลากหลาย</p>
<p>๑๐. แผนการพัฒนาที่กลุ่มได้วางไว้ต่อไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เรื่องคุณภาพของสินค้าหรือผลผลิต ต้องมีมาตรฐาน ๒. จัดทำเว็บไซต์กลุ่มๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์งานกิจกรรม ผลิตภัณฑ์กลุ่ม ๓. การทำสัญลักษณ์ (โลโก้) ของกลุ่มๆ ๔. ขยายเครือข่ายการผลิตข้าว ๕. วางแผนการผลิตให้มีผลผลิตขายตลอดทั้งปี และพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพและมีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เช่น เครื่องสำอางจากข้าว ข้าวกล้องงอก
<p>๑๑. ข้อเสนอแนะ คำแนะนำต่างๆ</p>	<p>ขอความอนุเคราะห์หน่วยงานภาครัฐให้คอยเป็นที่เลี้ยงและคอยสนับสนุนองค์ความรู้แก่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอ</p>
<p>๑๒. ภาพกิจกรรม</p>	

